



Pojď bližší, Robure, už tě špatně vidím, a podej mi tu sklenici vody, prosím. Děkuji ti. Myslela jsem si už, že si to tajemství už vezmu s sebou do hrobu, ale když už jsi tady a tvé dcerce se blíží dvacáté šesté narozeniny, povyprávím ti, jak to s tím prstenem celé bylo.

Tahle cetka se v rodině Skole dědila od pradávna, i když ne vždycky ji její držitel opravdu nosil. Můj otec ji dostal léta nenošenou od svého otce, starého Zderaze, když dosáhl věku šestadvaceti let. Pamatuješ si Zderaze? Asi sotva, bylo mu skorem devadesát let, když ses narodil, a krátce nato umřel. Měli velké hospodářství, ti Skole, krávy, koně, vepře, polnosti, můj strýc Neklan to pak všechno podědil, a po něm jeho nejstarší, Juraj.

To ozubené kolo na prstenu, to byl takový jejich rodový znak, vždycky vymýšleli, jak práci v hospodářství ušetřit, otec to v sobě taky měl a bratři, ti si na tom nakonec založili velkou firmu, Prokop ji sice vedl, on to uměl s lidmi a čísly, ale Otto, ten byl toho duše, pořádku někde zavření s Krokem a do něčeho fukali. Vlastně jsem se ani Miriam nedivila, když si pak začala se svým švagrem, bratr byl doma tak málo, na ty trable se svoji nejstarší, s Annou, byla tak sama, zvláště poté, co jí Falstaf umřel na záškrť, nakonec jí to malé míšenecké sluníčko Georg prosvětlo život.

Ano, ten prsten. Bylo to tuším v dvaapadesátém, když se otcí ztratil. Když přijeli z Ameriky Bob s Hannah na pozvání její sestry, tak byl zrovna na cestách, a jak byl zavalený prací, našel si čas je navštívit až o tři roky později. Klukům bylo právě osm a pět, seděli mu na klíně a prsten je samozřejmě hrozně zaujal. Otec byl vždycky dobrák, tak ho stáhnul z prstu, všem ho ukázal, ten starší si ho i vyzkoušel – mohl ho mít spíš jako náramek na té svojí hubené černé ruce. No a pak se nějak zapovídal s Miriam, tvoji babičkou – myslím, že přišli spolu – a na prsten úplně zapomněl.

Co se stalo pak, mi tvoje prateta prozradila až nedávno. Kluci se o ten prsten poprali, ten mladší bílý ho stáhl bratrovi z ruky, navlékl si ho na palec, utekl, strašný křik, až jejich matka doběhla a prsten jim prostě zabavila. Chtěla ho nejprve samozřejmě otcí vrátit, ale to už se asi tehdy Bob po Miriam zálibně díval, a tak ho ze zášti zapřela. Měla výdrž, nosila ho tajně celých 32 let, než ji nakonec přeci jen dostihly výčitky svědomí. Bob už nežil, její otec David už také ne. Usmířila se se sestrou, vyhrabala ten starý prsten, dala ho do pěkné krabičky, a darovala ti ho jako nejmladšímu potomku rodu Skole k šestadvacetinám. Nakonec to byla přeci jen rovná ženská.

Dej mi, napít, prosím tě. Ano, vím, že se ti hned záhy ztratil. Dlouho jsem si lámala hlavu, co se stalo. Myslela jsem si chvíli na tvoji pratetu Irini. Taková děvčica černooká, divoká Řekyně ta Irini byla, utekla od svého otce Xanaxe a protloukala se několik let Balkánem s cikány a určitě se od nich leccos přiučila. Nikdy k nám do rodiny úplně nezapadla, no trochu jako můj Krok. Však se táta něco Prokopa

nahuboval, že si ji namluvil. Měli pak dvě děti, starší Lionel byl pravá kopie svého pradědečka Zderaze Skole, usedlý a pořádný. Ale Torkvát byl krásný a divoký po ní, žádné sukni pokoj nedal, ani své sestřence ne. Byla jsem jediná, kdo věděl, že jí toho nebohého „sirotečka“ udělal on; však proto jsme o Torkvátovi od té doby neslyšeli, bratr ho hned nato poslal do Jižní Afriky, ať tam dohlíží na akcie diamantových dolů. Pak tvoji mámu pro jistotu co nejdříve provdali za Silase, Xanaxova syna. Však dobře víš, jak u vás vládl pevnou rukou. Dobře, že mu nakonec utekla.

Myslím, že doteď neví, že Q ze sirotčince, co jsme ho s Krokem pouštěli do dílny a starali se o něj na studiích, byl její syn. Sedával tu s Krokem, rozprávěli o divných věcech jako povaha času a prostoru a o nějakých přesunech tam a zpět. Q tu konstruoval ten svůj záhadný stroj plný převodů, táhel, budíků. Stýská se mi po něm, byl pro mě dítě, které jsem nikdy neměla. Ztratil se ze dne na den, když mu bylo právě třicet. Pamatuji si ten den jako dnes. Ráno ses tady stavil, měl jsi u sebe něco, co jsi chtěl Q ukázat, ne? Taková škatulka. Ometali jste se oba okolo toho stroje, pak jste něco letovali, odcházel jsi celý zamyšlený. Když jsem Q nesla na pátou čaj, nebyl tam ani on, ani ten stroj a už jsem ho nikdy neviděla. Ani ta krabička tam nebyla. Byla taková pěkná, s hvězdami. Podobnou kdysi měla moje maminka, věděl jsi to?

Dones mi ještě prosím vodu a cestou sundej támhle ze zdi ten obraz. Opatrně na něj, je starý přes sto let. Tohle je moje babička a její manžel Władysław. Bral si ji už dost starý a dlouho dlouho neměli děti. Tohle je moje maminka, je jí kolem dvanácti let. Tenhle pán vzadu, to je Władysławův tovaryš. Přijal ho rok před maminciným narozením a už v rodině zůstal, jako domácí učitel a vychovatel. O maminku se staral jako o vlastní; však se taky šušalo, že je jeho a ne Władysławova. Mám ten obrázek moc ráda, ten učitel se tolik podobá mému ztracenému Q. A tady na krbové římse je ta krabička s hvězdami, vypadá přesně jako ta, co se ztratila spolu s Q. Maminka ji mívala v prádelníku, ale nikdy ji neotevřela, byla zaletovaná. Dala ji mému mladšímu bratrovi k šestadvacetinám. Bratr ji samozřejmě otevřel, už tehdy si s Krokem zařizovali tu svoji dílnu a měl tam kdejaké nářadí, a brzy jsme ho viděli nosit prsten – no jako by z oka vypadl tomu, co nosil tvůj pradědeček.

Nikdy ten prsten nesundával z prstu, proto nás všechny překvapilo, co se stalo v devětačtyřicátém. Dal ho švagrově, která se s rodinou přistěhovala z New Yorku. Byl to takový bujarý večírek, sestry slzely a objímaly se, děti běhaly všude kolem, Anna s Torkváttem tomu samozřejmě šéfovali, jako vždycky, až do toho skandálu se od sebe málokdy hnuli. Chudinka Falstaf jim nestačil, jen Lionel byl někde zalezlý. Cedric zůstával u maminky, tomu byly dva roky. Yardley měl tehdy pět let, pusa se mu nezavřela a všem vyprávěl, že černou kůži má po dědečkovi Ubu, otroku z Lousiany, co se osvobodil útekem do Kanady. Takový miláček byl, už tehdy, a i teď za mnou pořád chodí a vypráví mi o světě.

Aha, ten prsten. Moc se jí líbil, ale padal jí z hubených prstů, ztloustla až později, a ze samé radosti ze shledání se rozhodla, že ho nechá v rodině Skole a věnovala ho sestře. Takže si prsten jen vyměnil noční stolky v ložnici; Falstaf mi jednou tajemně líčil, jak si ho tam jeho sestra chodí potajmu zkoušet; no samozřejmě, že jí tehdy ještě padal.

Když pak Falstaf umřel, dostal prsten nejstarší Václavův vnuk k šestadvacetinám, Annu to tehdy dost rozzuřilo. Malou chvilku ho nosil, až do oslavy 75 let své babičky. Byla tak dojatá! Hned si prsten nasadila, obdivovala, poplakala si při vzpomínce na Václava. Byl jí ale trochu volný, uložila ho zpět do krabičky a nechala mezi dárky na stole. Nikoho nenapadlo, že by ho mohl někdo vzít. Až na mě; té narýchlo domluvené svatbě a tomu řeckému ženichovi jsem nikdy moc nevěřila. Bratr se mi později svěřil, že v altánku přistihl bratra své ženy, jak se Irini chlubí prstenem na prstě. Strašně se na ně rozzlobil, prsten sebral, vzal si ho pro jistotu na malíček a pak se rozhodl, že alespoň jednu

křivdu napraví. Donesl prsten sestřence svých synů. Prý si ho hned nasadila, ale myslím, že ho časem, hlavně z obavy před mužem, začala schovávat v prádelníku. Kde jinde by ho asi tak našlo její malé batole, nasadilo si ho na zápěstí a nepozorovaně ho přineslo do naší dílny. Když ho majitelka po čase hledala, už ho nenašla, věnovala mi alespoň tu pěknou krabičku, která mi tak připomínala maminku.

Pojď ke mně, chlapče, dopovím ti to celé. Všichni vám měli dost za zlé, že ten prsten, památka na mého tatínka Václava a maminku Emílii, u vás zmizel. Že jej nakonec dlouhá léta tajně nosil můj muž, kterého nikdy do rodiny a do firmy SKOLE úplně nepřijali, jsem věděla jen já. Moc si přál být s ním být pohřbený, ale nakonec jsem ho v té ozdobné krabičce z rakve sama vytáhla a schovala v kredenci za patentním topinkovačem – stejně jsem se toho Q vynálezu trochu bála a nikdy ho nevytahovala. Tak támhle je. Vezmi ho a pošli ho zase po rodině dál; ty si ho ale nenasazuj, už patří mladým. Těm a novému století teď bude patřit svět.

---

*Náš mistr hodinářský jest mocně studovaný. Krom matematiky a mechaniky učí nás z knihy od Kodyma fysice a mlu. Některé části rád se učím od srdce na paměť, třebaš jazyk ten zní mi již starodávně:*

*Wšeliké wěci, jezto se kromě nás na swětě nalézají, a ktere swými čidly, totiž zrakem, hmatem, čichem a t. d. poznáváme, nazývají se tělesa aneb hmoty. Smoty se nazývají proto, že se ohmatati dají; což owšem nejjistější swědek jejich bytosti a přítomnosti.*

*Urcit' ohmatati lze hlavně jen tělesa twrdá, méně pak tekutá a nejméně pak powětrná čili wzdušná. Že wšak ale i tato swau tělesnost mají, a že ji i hmatem pocítit možná, o tom se můžeme lehko předwědčítí, máchnemeli powětrím ruřau, anebo řdyž powětrí rozpraudené čili witr na nás doráží.*

*Naopak není žas tělesem např. stín neb obraz w zrcadle, ačkolim jinak widitelný.*